

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
Број III-1 У.12363/17
Дана 14.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу судија: Гордана Сукновић Бојација, председник већа, Весна Мартиновић и Јелена Искић чланови већа, уз учешће судског саветника Весне Апарац као записничара, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца ГРАДА НОВОГ САДА кога заступа Правобранилаштво Града Нови Сад, ради поништаја решења туженог МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, Сектора за имовинско-правне послове Београд, број 46-00-00135/2017-13 од 20.06.2017. године, уз учешће заинтересованих лица Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду и А.А. из ...,, Б.Б. из ...,, В.В. из ...,, Г.Г. из ...,, Д.Д. из ...,, које заступа адвокат Дражен Рацић из Суботице, Ђуре Ђаковића 17, у предмету враћања имовине, након одржане усмене јавне расправе дана 08.02.2022. године, у нејавној седници већа, одржаној дана 14.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење туженог Министарства финансија Републике Србије, Сектора за имовинско-правне послове Београд, број 46-00-00135/2017-13 од 20.06.2017. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

Обавезује се Министарство финансија Републике Србије, Сектор за имовинско-правне послове Београд да тужиоцу Граду Нови Сад накнади трошкове управног спора у износу од 62.250,00 динара у року од 15 дана од дана достављања пресуде, са законском затезном каматом почев од дана истека рока за добровољно извршење па до исплате.

Захтев заинтересованих лица А.А. из ...,, Б.Б. из ...,, В.В. из ...,, Г.Г. из ...,, Д.Д. из ...,, за накнаду трошкова управног спора **СЕ ОДБИЈА**.

Образложење

Оспореним решењем одбија се као неоснована жалба Града Новог Сада изјављена против делимичног решења Агенције за реституцију Републике Србије –

Подручна јединица Нови Сад број 46-018128/2013 од 27.12.2016. године, којим делимичним решењем ставом 1. диспозитива усваја се захтев, враћа се имовина и утврђује право својине законским наследницима бившег власника А.А. из ... у обиму удела од 1/12 идеалних делова Б.Б. из ... у обиму удела од 1/12 идеалних делова и законским наследницима преминулог подносиоца захтева Ђ.Ђ., В.В. из ... у обиму удела 1/36 идеалних делова, Г.Г. из ... у обиму удела од 1/36 идеалних делова и Д.Д. из ... у обиму удела 1/36 идеалних делова на национализованој непокретној имовини и то: пословном простору- две просторије угоститељства на углу ... и ... у приземљу стамбено пословне зграде, објекат преузет из земљишне књиге у улици ... број ..., уписане под бројем зграде 1, број улаза 1, број посебног дела 1, површине 36 м², на катастарској парцели број ... к.о. Нови Сад 1, који је у државној својини, носиоци права коришћења Општина Нови Сад (тачка 1, алинеја 1 диспозитива); пословном простору – једна просторија за коју није утврђена делатност у приземљу стамбено пословне зграде, објекат преузет из земљишне књиге у улици, уписане под бројем зграде 1, број улаза 1, број посебног дела 2, површине 1 м² на катастарској парцели број ... К.О. Нови Сад 1, која је у државној својини носиоца права коришћења Општине Нови Сад (тачка 1, алинеја 2 диспозитива); градском грађевинском земљишту на катастарској парцели ... уписаној у лист непокретности број ... К.О. Нови Сад 1, у уделу који је у сразмери са површином пословних просторија из алинеје 1 и 2 ове тачке који се враћају тим решењем у односу на укупну површину објекта број 1. који се налази на наведеној парцели, (тачка 1, алинеја 3 диспозитива), а која имовина је одузета бившем власнику пок. Василевски Науму на основу решења другостепене комисије за национализацију Народноослободилачких одбора Нови Сад број 10661/59 од 18.12.1959. године. Тачком 2. диспозитива делимичног решења, враћају се у државину законским наследницима А.А., Б.Б., В.В., Г.Г. и Д.Д. пословни простор из тачке 1. алинеја 1. диспозитива по истеку 3 године од дана извршности решења о враћању имовине, ако се именовани законски наследници другачије не споразумеју са закупцем у периоду од стицања својине до ступања у посед именованих законских наследника бившег власника, купац ступа са истима у правни однос а по уговору који је закључио са претходним власником односно корисником. Пословни простор из тачке 1. алинеја 1. диспозитива даном правоснажности тог решења. Тачком 3. диспозитива, налаже се надлежном органу за упис права на непокретностима да по правоснажности тог решења изврши упис права својине на непокретностима из тачке 1. алинеја 1. и 2. диспозитива тог решења укорист А.А., Б.Б., В.В., Г.Г. и Д.Д. у уделима утврђеним у тачки 1. диспозитива решења као и на градском грађевинском земљишту из тачке 1. алинеја 3. диспозитива у уделу који је у сразмери са површином пословних простора који се тим решењем враћају а у односу на укупну површину објекта број 1. који се налази на наведеној парцели. Тачком 4. диспозитива делимичног решења налаже се надлежном органу за упис права на непокретностима да по правоснажности тог решења изврши брисање свих хипотекарних терета забележених у било чију корист на наведеним непокретностима. Тачком 5. диспозитива делимичног решења утврђује се да је враћена имовина у слободном промету, а да Република Србија, односно Јединица локалне самоуправе има право прече куповине приликом првог отуђења. Тачком 6. диспозитива решења, утврђује се да се о преосталом делу захтева о ком није одлучено тим решењем и то национализованим пословним просторијама у улици ... број ..., у улици, бити одлучивано накнадно посебним решењем када се за то стекну законом прописани услови.

Тужилац је поднео тужбу Управном суду дана 14.08.2017. године, наводећи да је делимичним решењем Агенције за реституцију, Подручна јединица Нови Сад, број 46-018128/2013 од 27.12.2016. године, усвојен захтев, враћа се имовина и утврђује право својине и државине законским наследницима бившег власника Е.Е., А.А., Б.Б., Г.Г., В.В. и Д.Д. на национализовану непокретну имовину у обиму удела ближе описаном у диспозитиву решења Агенције за реституцију. У тужби истиче да је на предметно решење благовремено и у остављеном року, изјављена жалба која је одбијена решењем туженог. Наводи да подноси тужбу из свих законом предвиђених разлога, а посебно што је донето на погрешно утврђеном чињеничном стању и погрешном применом материјалних прописа. Сматра да су погрешно утврђене чињенице које су битне за одлучивање у овој правној ствари и да се имовина одузета бившем власнику Е.Е. враћа у својину Д.Д., која није законска наследница бившег власника, супротно одредбама тачке 1. члана 5. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Предлаже да суд тужбу усвоји и донесе пресуду којом се одбија захтев и поништава решење Министарства финансија Републике Србије, Сектора за имовинско правне послове број 46-00-00135/2017-13 од 20.06.2017. године.

У одговору на тужбу, од 24.10.2017. године, тужени орган је навео да остаје при разлозима изнетим у оспореном решењу и предлаже да се тужба као неоснована одбије.

Заинтересована лица А.А. и Б.Б., свој писмени одговор на тужбу доставили су 27.11.2017. године, путем адвоката Рацић Дражена, у ком истичу да је тужба Града Новог Сада кога заступа Правобранилаштво града Новог Сада у целости неосновано. Наводе да је Ђ.Ђ. преминуо у току трајања поступка за враћање одузете имовине и обештећење који се водио пред Агенцијом за реституцију под пословним бројем 46-018128/2013, да је неопходно било покренути оставински поступак и расправити заоставштину иза покојног Ђ.Ђ., који је иза себе оставио два сина и то Г.Г. и В.В. и супругу Д.Д., а да су након спроведеног оставинског поступка за наследнике покојног Ђ.Ђ. оглашена наведена лица. У одговору наводе да наследници ступају у сва права и обавезе оставиоца, да су Г.Г., В.В. и Д.Д., Агенцији за реституцију уредно доставили извод из матичне књиге умрлих као и правоснажно решење о наслеђивању иза пок. Ђ.Ђ., да је Д.Д. уредно и благовремено поднела захтев за враћање одузете имовине и изјавила да жели да настави поступак који се води пред Агенцијом за реституцију под посл.бр. 46-018128/2013, као законски наследник пок. Ђ.Ђ.. Истиче да су неосновани наводи тужбе, јер су супротни члану 5. став 1. тачка 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, члану 8. Закона о наслеђивању и члану 9. став 1. Закона о наслеђивању. Предлажу да суд донесе пресуду којом потврђује другостепено решење туженог и да обавезе тужиоца на сношење трошкова поступка у износу од 45.000,00 динара за састав одговора на тужбу.

Законски заступник заинтересованог лица Републике Србије, Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, доставило је одговор на тужбу и предложило да суд одлучи у складу са одредбама Закона, имајући у виду стварно чињенично стање које произилази из списка управног поступка.

Како се у овој управној ствари ради о двостраначком предмету у ком је усмена јавна расправа обавезна, у смислу члана 34. став 2. Закона о управним споровима

(“Службени гласник РС”, бр. 111/09), пред Управним судом је одржана усмена јавна расправа дана 08.02.2022. године, у присуству законског заступника тужиоца, пуномоћника заинтересованих лица Д.Д., В.В., Г.Г., А.А. и Б.Б., а у одсутности уредно позваног туженог и законског заступника заинтересованог лица Републике Србије, применом одредби члана 38. истог закона.

Законски заступник тужиоца је на усменој јавној расправи остао у свему код навода из поднете тужбе и захтева за накнаду трошкова управног спора са законском затезном каматом од дана извршности до дана коначне исплате. Пуномоћник заинтересованих лица је на усменој јавној расправи изјавио да у свему остаје код достављеног писменог одговора на тужбу свих разлога у одговору и код предлога да суд тужбу одбије као неосновану и обавезе тужиоца да заинтересованим лицима накнади трошкове спора по трошковнику са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Оцењујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у смислу одредбе члана 41. став 1. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр. 111/09), ценећи наводе тужбе, одговоре на тужбу, наводе законског заступника тужиоца и пуномоћника заинтересованих лица на одржаној усменој јавној расправи и целокупне списе ове управне ствари, Управни суд је нашао да је тужба основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да су се Агенцији за реституцију Републике Србије, 23.12.2013. године, захтевом за враћање одузете имовине и обештећење, обратили А.А. и Б.Б. обоје из ... и Ђ.Ђ. из ..., који захтев је заведен под бројем 46018128/2013. Захтевом су обухваћени објекти у Новом Саду и то у улици, и ..., које су одузете по решењу другостепене комисије за национализацију НОО Нови Сад, бившем сувласнику Ж.Ж.. На усменој расправи пред првостепеним органом, захтев је прецизиран, тако што су као бивши власници наведени Е.Е. и И.И., док је поднеском коначно прецизирано да је бивши власник Е.Е.. Д.Д., се изјаснила, да жели да настави поступак иза смрти свог супруга Ђ.Ђ.. Увидом у списе предмета и приложене изводе из матичне књиге умрлих, рођених, венчаних, као и оставинских решења, утврђено је да су предметни пословни простори одузети између осталих и од Е.Е., решењем Другостепене комисије за национализацију НОО Нови Сад број 10661/59 од 18.12.1959. године, које је донето применом Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, да је подносилац захтева, сада покојни Ђ.Ђ., син бившег власника пок. Е.Е., а да је Д.Д. супруга пок. Ђ.Ђ.. С обзиром да је Ђ.Ђ. преминуо у току поступка, на његово место је ступила између осталих супруга Д.Д., изјавом која је изражена поднеском од 20.12.2016. године. Првостепени орган-Агенција за реституцију, Подручна јединица Нови Сад, је сходно чл. 205. закона о општем управном поступку (“службени гласник СРЈ” бр 33/1997 и 31/2001 и “Службени гласник РС” бр. 30/2010) којим је прописано да кад се у једној управној ствари решава о више питања, а само су нека од њих сазрела за решавање и кад се покаже као целисходно да се о том питању одлучи посебним решењем, орган може донети решење само о тим питањима- делимично решење, донео одлуку да се законским наследницима бившег власника Е.Е., утврди право својине и врати имовина, те је одлучено је као у тачки 1. диспозитива описаног делимичног решења од 27.12.2016. године. Одлучујући о жалби тужиоца, тужени орган је на основу доказа у списима предмета, предмета првостепеног органа као и образложења ожалбеног

решења утврдио да је имовина која је предмет захтева за враћање односно обештећење одузета бившем власнику Е.Е., који је преминуо, да је син бившег власника Ђ.Ђ., преминуо у току поступка, односно након подношења захтева за враћање одузете имовине и обештећење, те да је на његово процесно место ступила супруга Д.Д., изјавом израженом поднеском од 20.12.2016. године. Имајући у виду жалбене наводе који се тичу активне легитимације Д.Д. којој је ожалбеним решењем утврђено право својине у уделу од 1/36 идеалних делова на предметним пословним просторијама, тужени орган налази да је правилна и на закону заснована одлука из ожалбеног делимичног првостепеног решења. Наиме, како је Ђ.Ђ., благовремено поднео захтев за враћање одузете имовине и обештећење дана 23.12.2013. године, а како је исти законски наследник бившег власника Е.Е., тужени орган налази да би Ђ.Ђ. имао право на враћање одузете имовине, или обештећење у смислу члана 5. став 1. тачка 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, да није преминуо дана 23.06.2015. године у току поступка који се води по његовом захтеву. Како је његова супруга поднеском од 20.12.2016. године, обавестила Агенцију за реституцију, да жели да настави поступак и како је ожалбеним делимичним решењем утврђено право својине у одређеном уделу на предметној имовини, тужени орган је става да је именована чином ступања на процесно место свог супруга преузела његову активну легитимацију, односно ступила у процесно правно и материјално правно биће свог покојног супруга и наставила поступак, те остварила право које би он свакако имао да није преминуо пре окончања поступка који је иницирао захтевом. Имајући у виду напред изнето, тужени орган је става да је првостепени орган правилно поступио када је Д.Д. између осталих утврдио право својине и вратио одузету имовину, те су у том смислу сви супротни наводи, у потпуности без утицаја на другачију одлуку у овом поступку. Сходно наведеном, другостепени орган је донео одлуку број 46-00-00135/2017-13 од 20.06.2017. године, којом се одбија као неоснована жалба Града Новог Сада, изјављена против делимичног решења Агенције за реституцију Републике Србије, Подручна јединица Нови Сад, број: 46-018128/2013 од 27.12.2016. године, применом члана 230. став 1. Закона о општем управном поступку (“Службени лист СРЈ” број 33/97, 31/01 и “Службени гласник РС” број 30/10)

Одредбом члана 5. став 1. тачка 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...142/14) прописано је да је право на враћање имовине или обештећење има домаће физичко лице које је бивши власник одузете имовине, а у случају његове смрти или проглашења умрлим његови законски наследници утврђени у складу са прописима који уређује о наслеђивању у Републици Србији и са одредбама тог закона.

Одредбом члана 8. Закона о наслеђивању (“Службени гласник РС” бр. 46/95 и 101/03) прописано је да на основу закона оставиоца наслеђују његови потомци, усвојеници, њихови потомци, његов брачни друг, његови родитељи, његови усвојиоци, његова браћа и сестре и њихови потомци, његови дедови и бабе и њихови потомци и његови остали преци (став 1.) да се наслеђује по наследним редовима (став 2.) те да наследници ближег наследног реда искључују из наслеђа наследнике даљег наследног реда (став 3.). Одредбом члана 9. став 1. истог закона прописано је да први наследни ред чине оставиочеви потомци и његов брачни друг.

Чланом 44. став 2. ЗУП-а (“Службени лист СРЈ”, број 33/97, 31/01 и “Службени

гласник РС” број 30/10) прописано је између осталог да ако у току поступка наступи смрт странке поступак се може обуставити или наставити, зависно од природе управне ствари која је предмет поступка.

Имајући у виду утврђене чињенице и цитиране законске одредбе, по оцени Управног суда, није правилан, закључак туженог органа да је првостепени орган, правилно усвојио захтев за враћање одузете имовине, односно обештећење Д.Д. којој је утврђено право својине у уделу од 1/36 идеалних делова на предметним пословним просторима. Ово из разлога што је првостепени орган приликом доношења ожалбеног решења пре свега требало да има у виду члан 5. став 1. тачка 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, којим је прописано да право на враћање одузете имовине или обештећење има домаће физичко лице које је бивши власник одузете имовине, а у случају његове смрти или проглашења умрлим његови законски наследници, утврђени у складу са прописима који уређују наслеђивање у Републици Србији и са одредбама овог закона, као и да супруга сина бившег власника није законски наследник бившег власника пок. Е.Е.. Наиме, потребно је да првостепени орган у поновном поступку, у смислу цитиране законске одредбе, утврди круг лица која имају право на повраћај предметне одузете имовине бившег власника, те да након тога утврди право својине на истој. Све ово имајући у виду да се својство корисника права по Закону о враћању одузете имовине и обештећењу не преноси са бившег власника на његове правне следбенике по општим правилима грађанског права, јер у време одлучивања о захтеву за враћање одузете имовине или обештећењу предметна имовина није имовина бившег власника, односно његових правних следбеника, већ лице које испуњава услове да буде утврђено за корисника тек треба да стекне ту имовину оригинарним путем на основу одлуке Агенције за реституцију. С тим у вези, имовина која је предмет реституције није новопронађена имовина подносиоцима захтева за реституцију, нити је имовина која је била у својини подносиоца захтева у моменту његове смрти да би могла бити предмет његове заоставштине. Стога, тужени орган није правилно одлучио када је првостепено решење потврдио, већ је исто морао поништити, с обзиром да је првостепени орган требао да утврди да ли заинтересовано лице Д.Д., може стећи право корисника по Закону о враћању одузете имовине и обештећењу, те да ли спада у круг могућих потенцијалних законских наследника бившег власника из члана 8. Закона о наслеђивању.

С обзиром на изложено, по оцени Управног суда, тужени није правилно поступио када је одбио као неосновано жалбу тужиоца, изјављену против делимичног решења првостепеног органа, који је Д.Д. између осталих, утврдио право својине и вратио одузету имовину, те су у том смислу наводи тужбе, основани.

На основу изнетих разлога, ценећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, на основу одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр. 111/09), одлучио као у ставу 1. диспозитива пресуде.

Суд је одлучио као у ставу 2. диспозитива пресуде, применом одредби члана 66, 67. и 74. Закона о управним споровима, и сходном применом одредби члана 150, 153, 154. и 162. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...87/18), па је тужиоцу, применом Тар. бр. 43. и 44. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за

рад адвоката ("Службени гласник РС", бр. 121/12) признао трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара за састав тужбе, у износу од 36.000,00 динара за приступ пуномоћника на две одржане усмене јавне расправе (18.000.00 динара за приступ на једну одржану усмену јавну расправу) и износ од 9.750,00 за приступ на једну одложену усмену јавну расправу, укупно 62.250,00 динара, са законском затезном каматом од дана истека рока за добровољно извршење до коначне исплате, у складу са чл. 277. став 1. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78...57/89 и „Службени лист СРЈ“, бр. 31/93...44/99). Суд тужиоцу није признао трошкове преко досуђеног износа јер нису опредељени у складу с наведеном Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Суд је одбио као неоснован захтев заинтересованог лица за накнаду трошкова спора, ценећи успех у овој управној ствари, и одлучио као у ставу 3. диспозитива пресуде, на основу одредбе члана 66., 67. и 74. Закона о управним споровима, сходном применом члана 151. и члана 153. Закона о парничном поступку.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 14.02.2022. године, III-1 У. 12363/17

Записничар
Весна Апарац, с.р.

Председник већа-судија
Гордана Сукновић Бојација, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

БС